

Iztok Simoniti

DEUS VULT

O hrišćanskim vrednostima

Sa slovenačkog na hrvatski preveo:

ŽIVKO GRUDEN

Adaptacija na srpski jezik:

PREDRAG RAJIĆ

Novi Sad
2015.

DEUS VULT

O HRIŠĆANSKIM VREDNOSTIMA

SADRŽAJ

Mihal Ramač: Bogovi, božji ugodnici i njihovi podanici	11
---	----

TRI BOGA, DVE KULTURE, JEDNA CIVILIZACIJA

Helenstvo i hrišćanstvo između razuma i vere	17
Odnos Jevreja i hrišćana, Grka i Rimljana	20
Bogovi i nasilje	23
Rat i sveti rat	25
Knjige i svete knjige	28
Život na ovome i onome svetu	31
Dve kulture i sloboda	32
Umesto zaključka ili oholost Zapada	35

NEPRIJATELJI SLOBODE

Pravo na privatnost i pravo izbora	37
Kontrola žene	39
Pravo na život	41
Sam svoj gospodar	42
Pobačaj jednako Šoah	44
Većina, manjina i pojedinac	45
Prirodno i čovekovo pravo	47
Razlika je nenormalna	52

Osluškivanje straha ili eutanazija	53
Izročena strast	56
Opraštanje i kazna	58

BOGOVI NE UMIRU

Pojedinac	61
Stvaralaštvo, potrebe, vrednosti	63
Apsolutne vrednosti	65
O čovekovim otkrićima i potrebi za verom	66
O neprijateljima i opadanju religioznosti	68
Univerzalni odjeci otkrića	70
O poznatom i nepoznatom svetu	72
O istini i dvojbi	73
Bogovi ne mogu umreti	74
Prava priroda dveju maksima	77
Etika tiranâ	77
Etika žrtve	80
Iz žrtve u osvetnika i uništavaoca	81
Nemorálnost preživljavanja	83
Spoznaja o neuništivosti i ostvarljivosti ideja	84
O plemenitosti ideja	87
O mislivosti i spoznatljivosti ljudskog	87
Privremeni rezime	88

O HRIŠĆANSKIM VREDNOSTIMA

I

Kler ima sreću što Zapad ne sledi Hrista	90
Ideje kao činjenice	91
Paganitas v. Monotheismus, problem aktivnih vrednosti	93
Čistota	95
Etika i ethos, vrednosti dveju tradicija	101

Caritas v. philanthropia	104
Religija razdvajanja, morbus catholica	106
Mali rezime	109

II

Đavo bliski nezemaljac	111
Institucija na mestu Boga	117
Eshatološki biznis	121
Apsolutum i etički obrat	126

III

(Ne)odgođena osveta i hitro opraštanje	130
Opraštanjem do pomirenja i novog početka	134
O besmrtnosti teologija i biologija	137
Vertikalna interpretacija svetih spisa	142
Apokalipsa odabranih	146

IV

O verskoj i zapadnoj slobodi	149
Nadmoć pretnji nad nadom	156
Jeres prvorazredni stvaralački čin	160

V

Veština potčinjavanja	170
Biblijske bele pege i politički jezik religioznog	175
Egzegeze mimo vlasti	180
Jezik poslušnosti, potentia obedentialis	184
O moći običnog razuma kao tumača	191
O distanci i vremenskom jazu	195

KAKO BIH SE JA PONAŠAO U JASENOVCU?

Mašina smrti	200
O načelu da je sve dopušteno	202
Nihilizam	203
Ljudsko dno	207
Vrednosti i pravo, od ideje do prakse	208
Etika preživljavanja	212
Kolektivno pamćenje	214

O STVARALAŠTVU

O pronalascima i otkrićima	219
O istinama i Istini	221
O prirodi čovekovog znanja, logika spojenih posuda	222
O ravnoteži između prirodnih nauka i humanistike	224
O spoznaji samoga sebe	226
O potrebama i vrednostima ili o idejama i delima	229
O neuništivosti ideja i prakse	231
O vidljivom i nevidljivom svetu	233
O slobodi i odgovornosti	236